

[Gert Petersen]

det andet må den eksisterende arbejdsmængde fordeles bedre.

Hvad angår igangsættelse af arbejder, var det jo påfaldende, at boligsektoren var holdt helt uden for regeringens egen beskæftigelsesplan, den, der nu er indgået i det forlig, der blev afsluttet. Men hvis vi kan komme op på det antal nye boliger om året, som var forudset i det boligforlig, som nogle partier herinde har indgået, ville alene det give yderligere beskæftigelse til en snes tusinde mennesker.

Et andet hovedområde er naturligvis energisektoren, som var delvis tilgodeset i regeringens egen beskæftigelsesplan. Men vi synes, at der her er gjort alt for lidt, og at der kan gøres meget mere og på kortere tid. Jeg er i modsætning til nogle af de andre, der har haft ordet, modstander af atomkraft, men jeg er i og for sig enig med dem i, at situationen er kritisk. Og skal vi løse situationen, må det være med meget mere omfattende isoleringsarbejder, altså energibesparende arbejder, støtte til udvikling af alternative energikilder osv.

Der er et problem omkring denne støtte, det har vi set i forbindelse med diskussionen om egnsudvikling, jeg tror, det var et eksempel fra Lolland, der blev bragt frem. Det tyder jo på, at støtten ofte bliver anvendt til helt andre formål, end det var tanken, og derfor synes jeg nok, at man må rejse det problem, som vi har peget på adskillige gange tidligere, at anvendelsen af en sådan støtte må kontrolleres, og den må kontrolleres af de ansatte selv.

Den anden vej, man kan skabe beskæftigelse, er i problematikken omkring fordelingen af arbejdsmængden. Den arbejdsløshed, som vi slås med, bliver meget langvarig, fordi den i så høj grad er teknologisk betinget. Selv om produktionen stiger væsentligt, skyldes det først og fremmest anskaffelse af nye maskiner, bedre mekanik osv., og derfor slipper vi ikke ud af det, medmindre vi også begynder at beskæftige os med fordelingen af selve arbejdsmængden.

Det får mig da til at mindes, at krisen i 1930'erne faktisk førte, især i sidste halvdel af 1930'erne, i 1937-38, til en række betydelige reformer. Det var, ligesom man forstod at vende noget dårligt til noget godt. Hele den

ferielovgivning, som vi har, blev gennemført i sidste halvdel af 1930'erne, og et af hovedargumenterne var naturligvis også noget med en bedre fordeling af arbejdsmængden, men det var en vældig god ting også i sig selv, at man tog hul på ferielovgivningen.

Hvad nu om man benyttede den nuværende krise til også at tage hul på nogle socialpolitiske problemer? Jeg vil godt pege på efterlønsproblematikken, som jeg ved at regeringen også er inde på, men jeg beklager, at man vil begrave et forslag herom i et udvalg. Jeg synes, det skal på bordet nu, og socialistisk folkeparti vil i hvert fald stille sit eget efterlønsforslag for at få en så omfattende og hurtig debat som muligt.

Vi har også peget på, at man kunne benytte den nuværende situation til at give alle lønmodtagere over 50 år en uges ekstra ferie, og det skulle så også gælde for skifteholdsarbejdere, dvs. de særligt udsatte grupper på arbejdsmarkedet.

Man kan pege på et behov, som eksisterede i forvejen, for en udvidet barselorlov. Sådan nogle ting vil frigøre arbejdspladser, sådan at andre kan komme ind, og dermed skabe mere arbejde. I de ting, jeg har nævnt her, hvis vi også tager med obligatorisk afspadsring af alt overarbejde, ligger der sandsynligvis arbejdspladser i størrelsesorden 30.000-40.000 her plus nogle meget væsentlige socialpolitiske fremskridt.

Der er et andet område, hvor jeg også mener der er behov for en reform, og det er der også peget på i regeringens eget oplæg, nemlig i spørgsmålet om økonomisk demokrati eller virksomhedsdemokrati. Det er vores opfattelse, at en reform her, hvis den gennemføres rigtigt, kan skabe flere arbejdspladser og vil give lønmodtagerne en direkte indflydelse på fordelingen af arbejdet og også på ledelsen af arbejdet, altså alt det man ikke rigtig kunne lide ovre fra den højre side. Men derfor vil jeg godt spørge regeringen, da jeg ser, at man vil nedsætte et udvalg omkring ØD: hvad bliver kommissoriet for det udvalg? Jeg hørte, at hr. Poul Schlüter var meget forbitret på den centrale fond, som han kalder den, men som jeg nu vil foretrække at kalde en solidarisk fond, en fond, der er udtryk for solidaritet mellem arbejdere og lønmodtagere, uanset hvor de er ansat. Jeg